

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim. 21.07.2026

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3815

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK I

25 Ağustos 2026

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

25 Ağustos 2026

No: 1927040

GENEL GEREKÇE

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçiş hükümleri kapsamında haklarında mülga 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanmaya devam olunan çok sayıda sigortalı, yaşlılık aylığı bağlanmasına esas prim ödeme gün sayısı, hizmet süresi ve diğer emeklilik koşullarını yerine getirmelerine rağmen yalnızca yaş şartını beklemektedir.

Bu kişilerin önemli bir bölümü, kamu hizmetinde uzun yıllar görev yapmış, Emekli Sandığına tabi hizmetleri esas itibarıyla emeklilik haklarını oluşturmuş ve hizmet birleştirmesi hükümleri çerçevesinde yaşlılık aylığına hak kazanmak için gerekli hizmet süresini tamamlamıştır. Ancak yaş şartının henüz gerçekleşmemesi nedeniyle çalışma hayatına devam etmek zorunda kalan bu kişiler, farklı sigortalılık statülerinde çalışmaları hâlinde, mevcut sosyal güvenlik mevzuatının uygulanması sonucunda yaşlılık aylığının bağlanmasına esas sigortalılık statülerinin değışmesi riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bu durum, yıllarca kamu hizmetinde bulunarak kazanılmış hak elde etmiş kişilerin, yalnızca yaş şartını bekledikleri dönemde ekonomik yaşamlarını sürdürebilmek amacıyla çalışmaya devam etmeleri nedeniyle, Emekli Sandığı rejiminden doğan aylık, emekli ikramiyesi, ek gösterge, makam, temsil ve görev tazminatı gibi mali ve sosyal haklarını kaybetmelerine yol açabilmektedir. Böylece sigortalılar, çalışma yaşamına devam ettikleri takdirde kazanılmış haklarını kaybetme endişesiyle karşı karşıya bırakılmakta; bu da fiilen çalışma hakkının kullanılmasını güçleştiren bir sonuç doğurmaktadır.

Teklifle; 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında bulunan ve mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak geçen fiilî hizmet süreleri toplamı en az 7.200 gün olan, hizmet birleştirilmesi suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasına esas yaş dışındaki diğer koşulları tamamlayan sigortalıların, bu hakları kazandıkları tarihteki sigortalılık statülerinin korunması amaçlanmaktadır. Böylece bu kişilerin yalnızca yaş şartını bekledikleri dönemde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamında çalışmaya devam etmeleri nedeniyle yaşlılık aylığının bağlanmasına esas statülerinin değışmesinin önüne geçilmesi; Emekli Sandığı rejiminden kaynaklanan emekli ikramiyesi, ek gösterge ve diğer mali ve sosyal haklarının korunması sağlanmaktadır.

Teklif ile ayrıca, düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce aynı nedenle hak kaybına uğramış olan kişilerin de başvuru üzerine yeniden değerdendirilmesi öngörülerek uygulamada ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile kamu hizmetinde uzun yıllar görev yapan ve yaşlılık aylığı bağlanmasına esas yaş dışındaki tüm koşulları yerine getirmiş olan sigortalıların kazanılmış haklarının korunması, hukuki güvenlik ve hakkaniyet ilkelerinin güçlendirilmesi, çalışma hakkı ile sosyal güvenlik hakkı arasında ortaya çıkan çelişkinin giderilmesi ve uygulamadaki mağduriyetlerin sona erdirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında haklarında mülga 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanmaya devam olunan sigortalılardan, mülga 5434 sayılı Kanuna tabi olarak geçen fiilî hizmet süreleri toplamı en az 7.200 gün olan ve hizmet birleştirilmesi suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasına esas yaş dışındaki diğer koşulları yerine getirenlerin, yalnızca yaş şartını bekledikleri dönemde farklı sigortalılık statülerinde çalışmaları nedeniyle kazanılmış haklarını kaybetmelerinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Mevcut uygulamada, yaşlılık aylığı bağlanmasına esas hizmet süresini tamamlamış olmasına rağmen yaş şartını bekleyen kişilerin bu süreçte 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamında çalışmaları, yaşlılık aylığının bağlanmasına esas alınacak sigortalılık statüsünün değişmesine neden olabilmektedir. Bu durum ise uzun yıllar kamu hizmeti sonucunda oluşan emekli ikramiyesi, ek gösterge, makam, temsil ve görev tazminatı gibi mali ve sosyal hakların kaybedilmesine yol açmaktadır.

Madde ile, yaş dışındaki tüm aylık bağlama koşullarının tamamlandığı tarihte sigortalılık statüsünün kesinleşmesi ve bu tarihten sonraki çalışmalar nedeniyle değiştirilememesi hüküm altına alınarak kazanılmış hakların korunması ve çalışma hakkı ile sosyal güvenlik hakkı arasındaki uygulama kaynaklı çelişkinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, teklifin yürürlüğe girmesinden önce aynı hukuki nedenle mağduriyet yaşamış kişilerin de düzenlemeden yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır.

Mevcut uygulama nedeniyle yaşlılık aylığının bağlanmasına esas sigortalılık statüsü değiştirilen veya buna bağlı olarak emekli ikramiyesi ile diğer mali ve sosyal hakları farklı belirlenen kişilere, Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurarak durumlarının yeniden değerlendirilmesi imkânı tanınmaktadır.

Böylece düzenlemenin yalnızca geleceğe yönelik sonuç doğurması değil, aynı hukuki sebeple ortaya çıkmış mevcut mağduriyetlerin de giderilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında haklarında mülga 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanmaya devam olunan sigortalılardan; mülga 2829 sayılı Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun ile bu Kanunun hizmet birleştirilmesine ilişkin hükümleri uyarınca birleştirilen hizmet süreleri de dikkate alınmak suretiyle, haklarında mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak geçen hizmet süreleri toplamı en az 7.200 gün olan ve yaşlılık aylığı bağlanmasına esas hizmet süresi ile yaş haddi dışındaki diğer aylık bağlama koşullarını yerine getirenler hakkında, yaşlılık aylığına esas alınacak sigortalılık statüsü, bu koşulların tamamlandığı tarih itibarıyla kesinleşir ve sonradan değiştirilemez.

Bu tarihten sonra ilgililerin bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamında geçen hizmetleri ile yeniden birleştirilecek hizmetleri, yaşlılık aylığının bağlanmasına esas sigortalılık statüsünün, uygulanacak mevzuatın, emekli ikramiyesinin, ek göstergenin, makam, temsil ve görev tazminatlarının ve diğer mali ve sosyal hakların belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Bu kişiler hakkında yaşlılık aylığının bağlanmasında ve emekli ikramiyesinin hesaplanarak ödenmesinde uygulanacak hükümler ile emekliliğe bağlı diğer mali ve sosyal haklar, yaş haddi dışındaki aylık bağlama koşullarının tamamlandığı tarihte tabi olunan mevzuata göre belirlenir.”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında bulunmasına rağmen, haklarında mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak geçen hizmet süreleri toplamı en az 7.200 gün olan ve yaşlılık aylığı bağlanmasına esas hizmet süresi ile yaş haddi dışındaki diğer aylık bağlama koşullarını yerine getirdikten sonra farklı sigortalılık statülerinde geçen çalışmaları nedeniyle yaşlılık aylığının bağlanmasına esas alınacak mevzuatı veya sigortalılık statüsü değiştirilen ya da bu nedenle emekli ikramiyesi ve diğer mali hakları farklı belirlenenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurabilir.

Sosyal Güvenlik Kurumu, başvuru üzerine ilgililerin dosyalarını bu Kanun hükümlerine göre yeniden değerlendirir ve yaşlılık aylığının bağlanmasına esas mevzuatı yeniden belirler.

Yeniden yapılacak değerlendirme sonucunda doğacak aylık, emekli ikramiyesi ve diğer mali hak farkları genel hükümlere göre ilgililere veya hak sahiplerine ödenir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.